

APSTIPRINU
Skrīveru Mūzikas un mākslas
skolas direktore _____

Iveta Biķerniece
2018. gada 3. septembrī
Rīk. Nr.70/1-7

Skrīveru Mūzikas un mākslas skola
Vizuāli plastiskā māksla
Kompozīcija

Mācību priekšmeta programma izstrādāta metodiskās komisijas
2018. gada 21. augusta sēdē, pieņemta pedagoģiskās padomes sēdē
2018. gada 30. augustā, protokols Nr.3.

Mācību priekšmeta programmu
izstrādāja pedagogi:

I. Melne
V. Klints

2018.

Skrīveru Mūzikas un mākslas skolas profesionālās ievirzes Izglītības programma *Vizuāli plastiskā māksla pamatizglītības pakāpei*

Mācību priekšmeta **KOMPOZĪCIJA** programma

Apjoms- 210 stundas

Mērķi: Mācību mērķi izriet no profesionālās ievirzes izglītības programmas „Vizuāli plastiskā māksla”

Apgūt dažādus kompozīcijas organizēšanas pamatprincipus un to pielietošanas iespējas mākslā. Pilnveidot audzēkņu iztēles spējas, estētiskās jūtas, un praktiskās iespējas to izteikšanā. Dot pietiekamu zināšanu līmeni mākslas izglītības turpināšanai.

Uzdevumi:

4.mācību gadā: Apgūt vienkāršas kompozīcijas organizēšanas pamatus. Studēt kompozīcijas pamata elementus: punktu, līniju, ģeometriskas formas, laukumu. Iepazīties ar krāsu pielietojumu.

5. mācību gadā: Apgūto zināšanu, iemaņu nostiprināšana sarežģītākos uzdevumos. Dažādu dabas formu stilizācija, deformācija, simetrija, asimetrija, statika, dinamika. Veidot kompozīcijas par noteiktu tēmu.

6. mācību gads: Iepazīties un nostiprināt izpratni par kompozīcijas pamatprincipiem: līdzsvars, spriedze, vienkāršošana, atkārtošana, grupēšana, kontrasts. Prasmju pielietošana divu dimensiju un trīs dimensiju vingrinājumos. Veikt papīra locīšanas vingrinājumus.

7.mācību gads: Iepazīties ar vides organizācijas principiem. Iepazīt burtu mācības un lietišķās grafikas principus. Patstāvīgi un radoši strādāt pie noslēguma darba. Mācēt prast pielietot iegūtās zināšanas izstrādājot noslēguma darbu- kompozīciju.

Mācību priekšmeta **KOMPOZĪCIJA** satura apguves secība

4.,5.,6.,7.klase

Māc. gads	Tēmas secība pa mācību gadiem	Stundu skaits	Sasniedzamie rezultāti: zināšanas, prasmes un iemaņas
4.	1.Kompozīcijas pamatkategorijas. 2.Punkts, līnija, līniju veidi un virzieni. 3. Kontūra, laukums, siluets. 4. Fantāzijas uzdevumi 5. Krāsa un tās izmantošana	35	Iemācīt skolēniem kompozīcijas veidošanas pamatus. Apgūt tādas jēdzienus, kā formāts, virziens, punkts, līnija. Attīstīt prasmes koordinēt roku kustības velkot dažāda rakstura un virziena līnijas. Laukums un tā dalīšana. Prast iegūtās zināšanas izmantot savu kompozīciju sacerēšanā. Veicināt bērnu radošo iztēli sacerot kompozīcijas par noteiktu tēmu . Iegūt zināšanas krāsu toņu jaukšanas vingrinājumos un kompozīciju sacerēšanā.

5.	<p>1. Tekstūra, faktūra</p> <p>2. Formu stilizācija (formu vienkāršošana), deformācija.</p> <p>3. Vienkāršu ģeometrisku formu izmantošana kompozīcijā.</p> <p>4. Simetrija un asimetrija.</p> <p>5. Statika un dinamika.</p>	35	<p>Apgūt dažādu tekstūru un faktūru veidu un paņēmieni izmantošanu kompozīcijas risinājumā.</p> <p>Apgūt formu stilizāciju un deformāciju, izmantot to kompozīciju izveidošanā.</p> <p>Prast dažādi noslogot laukumu ar ģeometriskām figūrām. Veidot kompozīciju, mainot ģeometrisko figūru lielumu un izvietojumu.</p>
6.	<p>1. Apgūto zināšanu pielietojums uzdevumos.</p> <p>2. Izteikt, analizēt un mērķtiecīgi attīstīt ieceru uzmetumus un skicēs.</p> <p>3. Strādāt pie divu dimensiju un trīs dimensiju uzdevumiem, izceļot materialitāti, tekstūru, faktūru, līniju ritmu un krāsu optiskos efektus. Izkopt sev raksturīgo stilizāciju.</p>	70	<p>Prast veiktajos uzdevumos pielietot līdzsvara, spriedzes, grupēšanas faktoru. Mācēt sabalansēt krāsu un grafikas tehniku. Ar minimāliem līdzekļiem panākt vēlamu rezultātu.</p> <p>Mācēt izvēlēties vajadzīgo materiālu praktisko ieceru realizēšanai. Prast izkopt un pilnveidot savu stilu.</p>
7.	<p>1. Apgūto zināšanu nostiprināšana.</p> <p>2. Izmantot iepriekš apgūtās zināšanas par līniju, faktūru, tekstūru, krāsu, formu, laukumu- burtu mācības apguvē.</p> <p>3. Lietišķā grafika, reklāma.</p> <p>4. Noslēguma darbs.</p>	70	<p>Mācēt pielietot praksē apgūtās zināšanas, prast veidot vairāku priekšmetu, figūru kompozīcijas formas, pielietot savu stilizāciju.</p> <p>Prast pielietot vajadzīgo šriftu plakātā, afišā, reklāmā. Mācēt domāt telpiski.</p> <p>Iegūtās prasmes un zināšanas izmantot noslēguma darba kompozīcijā.</p>

Mācību sasniegumu vērtēšana.

Zināšanas un prasmes vērtē 10 baļļu sistēmā. Vērtēšanā ietver konkrētā uzdevuma un prasību izpratni, tehnisko izpildījumu, darba galarezultātu. (Sk. pielikumu Nr.1)

Mācību darba formas:

mācību stunda, kurā apvienojas teorētisko zināšanu apguve ar praktiskiem vingrinājumiem un paveiktā darba analīzi. Mācību stundu organizēšanā tiek pielietotas:

vispārīgās mācību formas:

apmācība grupā, lai iegūtu jaunas zināšanas meklējumu darbības ceļā, nostiprinātu apgūto un sasniegtu augstāko mācības apguves līmeni;

individuālā apmācība, lai veicinātu individuālo darbu un mācītos pielietot apgūtās zināšanas, lai novērstu robus zināšanās un padziļinātu tās.

konkrētās mācību formas: (mācību nodarbība, konsultācijas, lekcija, video demonstrējumi, skates, izstādes, ekskursijas).

Mācību darba metodes:

jautājuma jeb sokrātisko, lai veicinātu skolēnu izziņas spēju attīstību, stimulētu skolēnu radošo procesu, attīstītu viņa prasmi izmantot zināšanas, formulēt domu un argumentēt viedokli;

atklājuma, lai padziļinātu skolēnu interesi par mācību priekšmetu, uzlabotu radošos sasniegumus, attīstītu domāšanu un prasmi patstāvīgi plānot, pieņemt lēmumus, izmantot dažādus informācijas avotus;

norādošo jeb direktīvo, lai sniegtu informāciju daudziem skolēniem vienlaicīgi un īsā laikā iepazīstinātu ar lielu informācijas apjomu.

Mācību darba paņēmieni:

saruna – dod iespēju skolēniem un skolotājam paust savu atšķirīgo pieredzi par konkrēto tēmu vai atšķirīgiem vērojumiem;

diskusija – ļauj noskaidrot atšķirīgus viedokļus kādas problēmas vai idejas risinājumā;

prāta vētra – veicina ideju radīt grupā;

spēle – atdzīvina darba procesu un rada darbam labvēlīgu atmosfēru;

pētījums – ļauj izpētīt kādu tēmu, kādas lietas uzbūvi vai tās iespējamās formas;

projekts – lieto patstāvīgu vai grupas darba pētījumu veikšanai par kādu pašu izvēlētu problēmu;

eksperiments – ļauj patstāvīgi atklāt ko jaunu;

radošs individuāls darbs – ļauj patstāvīgi īstenot savas radošās ieceres;

radošs darbs grupās – nodrošina vienlīdzīgas piedalīšanās iespējas;

stāstījums – ļauj strādāt ar visu grupu vienlaicīgi;

demonstrējums – dod iespēju iepazīstināt ar jaunām mākslas tehnikām, paņēmieniem, tehnoloģiju;

stāsta sacerēšana – dod ierosmi par kāda mākslas darba vai reprodukcijas stāsta sacerēšanu;

darbu mape – liek darbus apkopot ilgākā laika periodā.

Mācību darbam nepieciešamais aprīkojums, mācību tehniskie līdzekļi, materiāli, instrumenti un uzskates līdzekļi:

-papīrs, zīmuļi, dzēšgumija, līme, guaša krāsas, tuša, lineāli, šķēres, otas, spalvas, spalvaskāti, paletes, nazīši (papīra griešanai), ūdens trauki, dvielīši, vecas avīzes, krāsains papīrs, līmes papīri.

-galdi, krēsli, izlietne, tāfele.

-dators, projektors

-paraugu fondi uzskatei, attēli, fotogrāfijas, gatavi darbi, mākslas darbu reprodukcijas.

-mākslas literatūra, žurnāli, albumi u. c.

Izmantojamās literatūras saraksts.

-Mākslas pedagoģija. Rīga, Raka, 2000.

-V. Kavacs „Mākslas valodas pamati”, Zvaigzne ABC, 1999.

-V. Zirdziņa „Vizuālās mākslas valodas ābece”, Rīga, Sprīdītis, 1995.

-Mauriss Ešers [http:// www. Worldofesher. com](http://www.Worldofesher.com)

-Viktors Vazareli [http:// www. Artikulopedia. com /artists/vazarelyviktor. Html](http://www.Artikulopedia.com/artists/vazarelyviktor.html)

-Valentīna Hibnere „Bernu tēlotājdarbības psiholoģija” Rīga. Zvaigzne

-G. Treimane „Dekoratīvie raksti” Rīga, Zvaigzne ABC, 2002.

-Dž. Mārtina „Zīmēšana un gleznošana”, Zvaigzne ABC, 1995.

-Hundertwasser, Arhitekture, Taschen, Germany, 1997.

-B. Vaivare, M. Urdziņa, M. Kokina, D. Pudāne MĀJTURĪBA. Tekstils. Kompozīcija. Zvaigzne ABC, 1998.

Vērtēšanas kritēriji

Balles	Vērtējuma skaidrojums
10 balles (izcili)	Prot plānot idejas īstenošanai paredzēto laiku, patstāvīgi izvēlas darbam nepieciešamos materiālus, uzdevumu veic ar radošu pieeju un izprot paša radītās idejas vērtību. Patstāvīgi strādā pie dažāda veida studijām, vāc un apkopo metodiskos materiālus, pārzina kompozīcijas organizēšanas veidus un paņēmienus.
9 balles (teicami)	Audzēknis parāda nevainojamas zināšanas, augsti attīstītas domāšanas un radošā darba prasmes. Spēj patstāvīgi vērtēt darba attīstību atbilstoši uzdevumam un savai iecerei.
8 balles (ļoti labi)	Uzdoto veic apzinīgi, parāda labus dotumus, kā arī ir attīstītas gribas īpašības, darbos parādās radošo spēju iezīmes, spēj aizstāvēt savu viedokli.
7 balles (labi)	Apgūtas kompozīcijas programmas prasības. Audzēknis prot zināšanas un prasmes izmantot pēc parauga, uzdoto veic apzinīgi, strādā patstāvīgi, zināšanās un prasmēs sastopami nesvarīgi trūkumi.
6 balles (gandrīz labi)	Apgūtas kompozīcijas programmas prasības. Audzēknis zina pamatprincipus, taču iemaņas un prasmes ir nepietiekoši stabilas un pārlicinošas (nespēj patstāvīgi veikt uzdevumu, bieži lūdz konsultāciju).
5 balles (viduvēji)	Pamatvilcienos apgūta mācību programma, taču zināšanās un prasmēs ir daudz trūkumu, uzdoto veic inerti.
4 balles (gandrīz viduvēji)	Mācību programma apgūta aptuveni 50% apjomā. Zināšanas un prasmes ir nestabilas, neatšķir būtisko no mazsvarīgā, uzdoto veic bez īpašas intereses.
3 balles (vāji)	Zināšanas, prasmes un iemaņas apgūtas virspusēji, tās ir nepietiekošas. Audzēknis pieļauj daudz kļūdu, neizpilda skolotāja norādījumus.
2 balles (ļoti vāji)	Apgūtas atsevišķas zināšanas, prasmes un iemaņas, bet nav spēju tās praktiski izmantot. Nav intereses par mācībām.
1 balle (ļoti, ļoti vāji)	Nav izpratnes par priekšmeta būtību un iemaņām tajā.